

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.1.3 การพิตวาของเศาะหาบะฮ์ในยุคของ ท่านเราะฮ์ลุล ~~...~~	95
2.3.1.3 การพิตวาของเศาะหาบะฮ์ต่อหน้าท่านเราะฮ์ลุล ~~...~~	99
2.3.1.4 แหล่งที่มาของพิตวาในยุคเราะฮ์ลุล ~~...~~	100
2.3.2 การพิตวาในยุคเศาะหาบะฮ์	100
2.3.2.1 มุฟตี๋ในยุคเศาะหาบะฮ์	102
2.3.2.2 แหล่งที่มาของพิตวาในยุคเศาะหาบะฮ์	104
2.3.2.3 วิธีการพิตวาของเศาะหาบะฮ์ : การพิตวาคนเดียว และพิตวาแบบองค์คณะ	105
2.3.3 การพิตวาในยุคตาบิอีนและตาบิอิตตาบิอีน	110
2.3.3.1 แหล่งที่มาของพิตวาในยุคตาบิอีนและตาบิอิตตาบิอีน	110
2.3.3.2 ความเห็นต่างในยุคตาบิอีนและตาบิอิตตาบิอีน	111
2.3.3.3 แนวทางการพิตวาของสำนักหะดีษ	112
2.3.3.4 แนวทางการพิตวาของสำนักกัฎฎานญานิยม	113
2.3.3.5 การพิตวาในยุคปราชญ์ผู้นำสำนักกัฎฎานญานิยมอิสลาม	113
2.3.4 การพิตวาในยุคตักลีต	134
2.3.5 การพิตวาในยุคปัจจุบัน	168
2.4 กระบวนการพิตวา	181
2.5 การแก้ไขคำพิตวา	225
2.6 จรรยาบรรณมุฟตี๋	226
2.7 ศักดิ์ของพิตวา : อำนาจผูกพันของคำพิตวา	228
2.8 การจัดระบบพิตวา	234
บทที่ 3 รูปแบบการพิตวาและมุฟตี๋ของต่างประเทศในปัจจุบัน	244
3.1 การพิตวาในประเทศอียิปต์	244
3.1.1 ประวัติความเป็นมา	244
3.1.2 การแต่งตั้งถอดถอนมุฟตี๋	246
3.1.3 อำนาจหน้าที่ของมุฟตี๋	246

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
3.1.4	ศักดิ์ของฟ้า	248
3.1.5	สำนักงานฟ้าแห่งอียิปต์	248
3.2	การฟ้าในประเทศซาอุดีอาระเบีย	249
3.2.1	ประวัติความเป็นมา	249
3.2.2	การแต่งตั้งถอดถอนมุฟตี	250
3.2.3	หน่วยงานที่มีอำนาจฟ้า	250
3.2.4	ทัศนคติที่ใช้ในการฟ้าในซาอุดีอาระเบีย	252
3.3	การฟ้าในประเทศมาเลเซีย	253
3.3.1	ประวัติความเป็นมา	253
3.3.2	รูปแบบการฟ้าในมาเลเซีย	254
3.3.3	ลักษณะการฟ้าในมาเลเซีย	257
3.3.4	แหล่งอ้างอิงในการฟ้า	258
3.3.5	การประกาศคำฟ้าในหนังสือราชการ	259
3.3.6	กระบวนการการฟ้า	260
3.3.7	การละเมิดต่อฟ้าในมาเลเซีย	261
3.4	การฟ้าในประเทศบรูไนดารุสซาลาม	261
3.4.1	ประวัติความเป็นมา	261
3.4.2	การแต่งตั้งมุฟตี	262
3.4.3	หน้าที่ของมุฟตี	262
3.4.4	กระบวนการฟ้า	262
3.4.5	หลักการฟ้า	263
3.4.6	ศักดิ์ของฟ้า	264
3.4.7	ความผิดฐานทำการฟ้าโดยไม่มีอำนาจ	264
3.4.8	การละเมิดต่อฟ้า	264
3.5	การฟ้าในประเทศอินโดนีเซีย	264
3.5.1	ความเป็นมาการฟ้าในอินโดนีเซีย	264
3.5.2	องค์กรที่ทำหน้าที่ฟ้าในอินโดนีเซีย	265
3.5.3	ประเภทและกระบวนการฟ้าในอินโดนีเซีย	266

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 การพิตวาในประเทศสิงคโปร์	269
3.6.1 การแต่งตั้งมูฟตีและคณะกรรมการพิตวาของสิงคโปร์	270
3.6.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการกฎหมายของสิงคโปร์	270
3.6.3 อำนาจหน้าที่มูฟตีสิงคโปร์	271
3.6.4 ทศนะหลักที่ใช้ในการพิตวาในสิงคโปร์	271
3.6.5 แหล่งที่มาของกฎหมายอิสลามที่ใช้อ้างอิงใน การพิตวาในสิงคโปร์	272
3.6.6 สำนักงานมูฟตี	272
3.6.7 แนวทางการพิตวา	273
3.6.8 ความท้าทายของการพิตวาในสิงคโปร์	273
3.7 การพิตวาในประเทศฟิลิปปินส์	273
3.7.1 การแต่งตั้งนิติกรด้านกฎหมายอิสลาม	274
3.7.2 สายการบังคับบัญชาระหว่างศาลฎีกากับ นิติกรด้านกฎหมายอิสลาม	274
3.7.3 คุณสมบัตินิติกรด้านกฎหมายอิสลาม	275
3.7.4 อำนาจหน้าที่ของนิติกรด้านกฎหมายอิสลาม	275
3.7.5 การพิตวาขององค์กรศาสนาอิสลาม	275
3.8 การพิตวาในประเทศกัมพูชา	276
3.8.1 ประวัติความเป็นมา	276
3.8.2 รูปแบบของมูฟตีในกัมพูชา	276
3.9 สรุปเปรียบเทียบการพิตวาในประเทศที่มีมุสลิมเป็นชนส่วนใหญ่ และในประเทศที่มีมุสลิมเป็นชนส่วนน้อย	277
บทที่ 4 การพิตวาและรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย	278
4.1 การพิตวาในประเทศไทย	281
4.1.1 ประวัติความเป็นมา	281
4.1.2 กฎหมายเกี่ยวกับการพิตวาในประเทศไทย	286
4.2 ความเห็นต่อความจำเป็นของมูฟตีแห่งประเทศไทย	293
4.3 ความเห็นต่อความเป็นไปได้ของมูฟตีแห่งประเทศไทย	336
4.4 รูปแบบการพิตวาที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย	344

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4.1 ทางเลือกด้านภาษา	345
4.4.2 ทางเลือกด้านการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย	346
4.4.3 ทางเลือกที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย	391
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	398
5.1 สรุปผลการวิจัย	401
5.2 อภิปรายผล	418
5.3 ข้อเสนอแนะ	442
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	442
5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	443
บรรณานุกรม	444
ประวัติผู้วิจัย	465
ภาคผนวก	